

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-726/05
Бања Лука, 19.10.2007. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Драгослава Лукића, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Виоланде Шубарић, Дарка Осмића и Златка Куленовића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца М.Ш. из Г., кога заступа М.П., адвокат из Б.Л., против тужене Р.С., МУП, ЦЈБ Б.Л., коју заступа РЈП Б.Л., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене, против пресуде Окружног суда у Б.Л. број Гж-2406/02 од 25.3.2005. године, на сједници одражној 19.10.2007. године, донио је

П Р Е С У Д У

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Б.Л. број П-72/01 од 5.7.2002. године обавезана је тужена Р.С., МУП, ЦЈБ Б.Л. да тужиоцу М.Ш. накнади штету у износу од 81.877,12 КМ, са законском затезном каматом почев од 10.4.1999. године до исплате, уз накнаду трошкова спора у износу од 4.838,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 5.7.2002. године до исплате, све у року од 15 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б.Л. број Гж-2406/02 од 25.3.2005. године жалба тужене је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужена ревизијом побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се њена жалба уважити првостепена пресуда приначити и одбити тужбени захтјев, или укинути побијана пресуда и предмет вратити другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се Републички тужилац изјаснио о поднесеној ревизији (члан 390. став 3. Закона о парничном поступку – "Службени лист СФРЈ", бр. 4/77 до 35/91, и "Сл. гласник РС" бр. 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ЗПП), који се на основу одредби члана 456. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 58/03 до 63/07, у даљем тексту: ЗППРС) има примјенити у овом спору.

Ревизија није основана.

У тужби тужилац захтјевом тражи да му тужена накнади материјалну штету у износу од 81.877,12 КМ са законском затезном каматом почев од 10.4.1999. године па до исплате.

Након проведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је тужилац власник куће у Б.Л. која је уписана у з.к. ул. бр. 617 К.О. Б.Л. са 1/1 дијела, а у катастру некретнина уписана у Пл. број 3922/1 К.О. Б.Л.VII; да је током фебруара и марта 1999. године предметну кућу са двориштем користила Амбасада В.Б., чије обезбјеђење су вршили припадници Полицијске станице за обезбјеђивање личности и објеката у Б.Л. која је у саставу МУП РС ЦЈБ Б.Л.: да су на дан 26.3.1999. године непозната лица изазвала пожар и демолирали наведену кућу са дворишним објектом, инвентаром и хортикултуром у дворишту, и да извршиоци до данас нису откривени; да је наведеног дана извршен увиђај од стране истражног судије првостепеног суда уз присуство органа ЦЈБ Б.Л. и да је против непознатих извршилаца Општинском јавном тужилаштву Б.Л. поднесена кривична пријава: да је по приједлогу тужиоца ради обезбјеђења доказа у предмету првостепеног суда број Р-217/99, извршен увиђај на лицу мјеста дана 5.4.1999. године уз присуство грађевинског вјештака дип. инж. грађевинарства П.М. и вјештака хортикултуре К. инг. М. који су након увиђаја дали писмени налаз и мишљење и утврдили материјалну штету на објектима тужиоца у износу од 81.877,12 КМ и да тужени одбија да тужиоцу накнади штету која се захтјевом тражи у овоме спору.

Нижестепени судови налазе да је МУП као орган тужени по одредби чл. 4. Закона о унутрашњим пословима ("Сл. гласник РС", бр. 21/98) била дужна да обезбјеђује и врши заштиту одређених личности и објеката као и заштиту свих облика својине и спречавања вршења кривичних дјела, као и одржавање јавног реда и мира те пружања помоћи у отклањању последица проузрокованих елементарним непогодама, хаваријама или другим догађајима којима се угрожава безбједност грађана и имовине, те како су радници Полицијске станице за обезбјеђење личности и објеката критичног дана 26.3.1999. године напустили вршење обезбјеђења предметних објеката гдје је била смјештена канцеларија Амбасаде В.Б., којом приликом су непозната лица запалила предметну кућу са помоћним објектима и демолирала објекте те уништила хортикултуру у дворишту објекта причинивши штету тужиоцу у износу од 81.877,12 КМ то су позивом на одредбе чл. 172. ст.1. у вези с одредбама чл. 170. Закона о облигационим односима ("Сл. лист СФРЈ", бр. 29/78 до 57/89 и "Сл. гласник РС", бр. 17/93 до 3/98, у даљем тексту: ЗОО) судили тако што су тужену обавезали да тужиоцу плати наведени износ са законском затезном каматом почев од 10.4.1999. године до исплате.

Оваква одлука је правилна и законита.

Одговорност тужене Републике Српске, произилази из одредбе чл. 172. став 1. ЗОО којом је прописана одговорност правног лица за штету коју проузрокује његов орган трећем лицу у вршењу или у вези с вршењем њених функција.

Одредбом чл. 4. Закона о унутрашњим пословима ("Сл. гласник РС", бр. 21/98) који је био на снази у вријеме штетног догађаја 26.3.1999. године,

прописано је да су унутрашњи послови они послови којим се обезбјеђује и врши заштита одређених личности и објеката, заштита свих облика својине и спречавања вршења кривичних дјела, одржавању јавног реда и мира и пружања помоћи ради отклањања последица проузрокованих елементарним непогодама, хаварија или других догађаја којима се угрожава безбједност грађана, имовине у већем обиму, те вршењу и других унутрашњих послова одређених законом.

С обзиром на утврђене чињенице, при чему узимајући у обзир одредбу чл. 172. ст.1. ЗОО из којих произлази одговорност тужене као правног лица чији је орган Министарство унутрашњих послова који је у смислу цитиране одредбе члана 4. Закона о унутрашњим пословима у вријеме штетног догађаја био дужан да врши обезбјеђење предметне куће у којој је била смјештена канцеларија Амбасаде Велике Британије, те како то није чинио дошло је до паљења предметне куће од стране непознатих лица као и других наведених објеката тужиоца, па с тога су нижестепени судови правилно примијенили наведену одредбу ЗОО када су тужену обавезали да тужиоцу накнади штету у износи који се захтјевом тражи, чију висину током поступка а и сада у ревизији тужена није оспоравала.

Тачна је тврдња ревизије тужене да је одредба чл. 180. ЗОО брисана, међутим, позивање тужене на ову одредбу је без значаја с обзиром да се побијана пресуда не заснива на примјени ове законске одредбе.

Ни други приговор ревизије тужене да је у овој правној ствари требало сачекати доношење одлуке о кривичној одговорности лица која су извршили паљење предметне зграде и објеката тужиоца, такође није основан.

Ово из разлога што парнични суд у смислу одредби чл. 12. ЗПП, као претходно питање, може утврђивати чињенице које се односе на околности настанка штете који условљавају степен кривице, и поред тога што је суд, примјеном одредбе чл. 12. ст.3. ЗПП везан за правоснажну кривичну пресуду којом је оптужени оглашен кривим, а које пресуде у овом случају нема, јер кривични поступак против одређеног извршиоца није покренут (покренут против непознатог извршиоца, који до данас није откривен).

Нижестепене пресуде немају, према томе, недостатака на које се указује у ревизији тужене односно оних на које овај суд пази по службеној дужности.

Из тих разлога а на основу члана 393. ЗПП у вези са одредбом члана 456. став 1. и члана 461. ЗППРС, ревизија тужене је одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа
Драгослав Лукић